

Tulevaisuus-selonteko ja tekoälyn kehitys

Lausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle
3.12.2025

Tarmo Toikkanen
Johtava asiantuntija, Ratkaisut, Sitra

SITRA

1 Tekoäly ja työelämä tulevaisuudessa

- Generatiivinen tekoäly hallitsee otsikoita, mutta analyyttistä tekoälyä ei pidä unohtaa.
- Nykyodotukset voivat jäädä toteutumatta ja GPT-pohjaisen tekoälyn hyödyt voivat jäädä merkittäviksi, mutta eivät mullistaviksi.
- Tavoitteena tulisi olla yhteiskunnan enenevä automatisointi arvojemme mukaisesti, eri teknologioita hyödyntäen.
- Automaatio edellyttää korkealaatuista ja yhteentoimivaa dataa sekä uudenlaisia toimintamalleja.

2 Teknologiaan liittyvä kehitys

Suomen vahvat kriittiset digitaaliset teknologiat:

- Puolijohdeteknologiat
- Suurteholaskenta
- Tekoäly
- Kvanttiteknologia
- Tietoliikenneteknologiat
- Avaruusteknologiat
- Kyberturvallisuus

Sitran suositukset kombinatoriaalisiin innovaatioihin liittyen:

- Vähennetään kriittisiin digitaalisiin teknologioihin kohdistuvien rahoitusohjelmien hajanaisuutta ja luodaan selkeä polku tutkimuksesta markkinoille.
- Asetetaan konvergenssille potentiaaliset teknologiat etusijalle julkista rahoitusta käytettäessä.
- Lisätään teknologinen konvergenssi pakolliseksi näkökulmaksi vaikutusten arvioinneissa.
- Edistetään EU:n teknologisen konvergenssin vuosittaisten ennakointiraporttien julkaisua.

3 Mitä osaamista tulevaisuudessa tarvitaan?

- Kehitys jatkuu ja vaatii organisaatioilta jatkuvaa muutosta.
- Organisaatioiden on erikoistuttava omaan ydinosaamiseensa.
- TKI-toiminnassa tulisi ottaa käyttöön iteratiivisia ja käyttäjälähtöisiä innovaatiomalleja.
- Yksittäisiltä asiantuntijoilta tarvitaan laaja-alaista humanistista sivistystä sekä syväosaamista.
- Avoin kysymys: Miten seuraavien sukupolvien huippuasiantuntijat kehittyvät, jos heille ei enää ole tarjolla avustavia töitä urakehityksen alkuun?

4 Mitä yrityksissä tapahtuu tekoälyn kanssa tällä hetkellä?

AI Finlandin tutkimus yritysten tilanteesta

- 66% suomalaisista yrityksistä käyttää generatiivista tekoälyä
- 85% yrityksistä investoi tekoälyyn ja 48% lisää investointejaan
- 57% pk-yrityksestä hyödyntää tekoälyä (kasvu vuodessa 38%:sta)

Kuva: AI Finlandin COO Iida Lähdemäki esittelee tutkimustuloksia EK:n tilaisuudessa 2.12.2025

4 Mitä yrityksissä tapahtuu tekoälyn kanssa tällä hetkellä?

- Tekoälyn hyödyntäminen yrityksissä on vielä alkuvaiheessaan. Hyvä alku, mutta paljon on tehtävää.
- Prosessien tehostaminen on tarpeellinen mutta riittämätön toimenpide – todelliset hyödyt edellyttävät laajaa toimintatapojen muutosta, muutosjohtamista ja uudenlaisia datavälitteisiä yhteistyömuotoja.
- Strategista autonomiaa ja teknologista suvereniteettia ei pidä unohtaa.
- Suuret kielimallit ovat muuttumassa perushyödykkeiksi. Merkittävä lisäarvo yhteiskuntaan tuotetaan prosessikohtaisilla ratkaisuilla, joissa kilpailua ei ole menetetty.
- Suomalaisissa kehittäjäyrityksissä on paljon maailman luokan tekoälykehitysosaamista.

@sitrafund

sitra.fi

SITRA